

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4So/73/2013                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 7012201252                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 09.12.2014                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr., Ing. Miroslav Gavalec   |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2014:7012201252.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Ľubice Filovej, v právnej veci navrhovateľa: Ing. F. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. B. č. XX/X, XX XXX A., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu v konaní o starobnom dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. mája 2013 č. k. 7Sd/76/2012-29, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. mája 2013 č. k. 7Sd/76/2012-29 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

#### I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: XXX XXX XXXX zo dňa 03.08.2012 odporkyňa postupom podľa § 65 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) priznala navrhovateľovi od 19. decembra 2011 starobný dôchodok v sume 357,70 € mesačne.

Súčasne v zmysle § 82 zák. č. 461/2003 Z.z. odporkyňa v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 344/2011 Z.z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky, od 01. januára 2012 odporkyňa zvýšila navrhovateľovi starobný dôchodok na sumu 369,60 € mesačne.

2. V svojom rozhodnutí po citácii ustanovení § 65 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z.z. konštatovala, že podmienky nároku na starobný dôchodok (tzn. vek najmenej 62 rokov a najmenej 15 rokov obdobia dôchodkového poistenia) navrhovateľ splnil dňa 19. decembra 2011.

Ďalej odporkyňa uviedla, že presný rozpis získaného obdobia dôchodkového poistenia je uvedený v priloženom osobnom liste.

3. Následne odporkyňa podrobne popísala spôsob výpočtu, kalendárne roky rozhodujúceho obdobia ako aj to, že do rozhodujúceho obdobia sa nezarátavajú ani kalendárne roky doby štúdia, doby výkonu civilnej služby alebo obdobia poberania invalidného dôchodku.

Ďalej odporkyňa objasnila, akým spôsobom bol pre navrhovateľa zistený jeho priemerný osobný mzdový bod v hodnote 0,7940; ďalej suma aktuálnej dôchodkovej hodnoty na rok 2011 vo výške 9,5756 € a tiež ako bola určená suma starobného dôchodku vo výške 351,30 € (t.j.  $0,7940 \times 46,2028 \text{ rokov} \times 9,5756$ ).

## II.

Konanie na prvostupňovom súde

### A)

4. Proti hore citovanému rozhodnutiu odporkyne podal navrhovateľ opravný prostriedok z 19.09.2012 (označený ako Odvolanie - Návrh na preskúmanie rozhodnutia) s odvolaním sa na svoj nezodpovedaný problém, tzn. či navrhovateľ má nárok alebo nemá nárok na dôchodok z vyplatenej náhrady za stratu na zárobku.

5. Navrhovateľ podal návrh na preskúmanie rozhodnutia, v ktorom namietal určenie priemerného osobného mzdového bodu, ktorý bol vyčíslený na 0,7940, pričom podľa jeho názoru toto číslo neodzrkadľuje jeho výkony, ktoré realizoval ako samostatne zárobkovo činná osoba (ďalej tiež na účely rozsudku „SZČO“), resp. ako znalec, pretože súdnicstvo svojím neefektívnym rozhodovacím postupom v súdnych konaniach dal jeho dlžníkom priestor na to, aby mu neuhradili dlžné sumy a vykradnutú firmu dovedli do konkurzu, prípadne do takého stavu, že sa konkurz pre nedostatok majetku úpadcu nekonal. V súvislosti s uvedeným poukázal na súdne konania vo veciach:

- sp. zn. 5 Cb 77/02 vedenej na Okresnom súde Trebišov o sumu 112.887,-- Sk voči dlžníkovi AGROHOLDING a.s., Trebišov, ktorá vec bola ukončená z titulu nedostatku majetku úpadcu v konkurznom konaní,

- sp. zn. 10C 918/01 vedenej na Okresnom súde Trebišov o sumu 139.679,-- Sk voči dlžníkovi Vínofarm rozvoj Slovakia s.r.o., Borša, ktorá vec bola ukončená z titulu nedostatku majetku úpadcu v konkurznom konaní a tiež

- sp. zn. 5 Cb 200/02 vedenej na Okresnom súde Trebišov o sumu 135.630,-- Sk voči dlžníkovi Agro-Špecial s.r.o., Trebišov, ktorá vec bola ukončená z titulu nedostatku majetku úpadcu v konkurznom konaní.

6. Na uvedenom základe navrhovateľ zdôraznil, že na príslušných súdoch

- za rok 2001 žaloval čiastku 252.566,- Sk, pričom všeobecný vymeriavací základ za rok 2001 bol 148.380,- Sk,

- za rok 2002 žaloval čiastku 112.887,- Sk, pričom všeobecný vymeriavací základ bol 162.132,- Sk,

- za rok 2007 žaloval čiastku 9.049,- €, pričom vymeriavací základ bol 240.752,- Sk, (t.j. 8.024,70 €), a

- za rok 2010 žaloval čiastku 21.909,53 €, pričom jeho všeobecný vymeriavací základ za tento rok bol 9.228,- €.

7. V návrhu poukázal ďalej na to, že jeho daňový základ bol znížený o jeho náklady za poskytnuté služby za zaplatenú daň z pridanej hodnoty (ďalej na účely rozsudku „DPH“) a zaplatené súdne poplatky.

Žiadal preto, aby odporca opravil vypočítaný priemerný osobný mzdový bod za roky 2001, 2003, 2007 a 2010 s tým, že takto opravené rozhodnutie bude akceptovať.

8. K opravnému prostriedku pripojil rozsudky Okresného súdu Rožňava č. k. 5Cb/9/2010-47 zo

07.10.2010 a Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Cb/55/2011-177 z 27.06.2012. Z nich vyplýva, že súdy uložili navrhovateľovým dlžníkom, aby mu zaplatili úroky z omeškania z dlžnej sumy.

9. Odporkyňa k námietke navrhovateľa ohľadom určenia priemerného osobného mzdového bodu poukázala na jeho vymedzenie prostredníctvom § 61 a § 138 zák. č. 461/2003 Z.z., resp. § 12 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a § 16 zákona NR SR č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni pre namietané roky 2001 a 2002.

Podľa § 61 zák. č. 461/2003 Z.z. osobný vymeriavací základ je úhrn vymeriavacích základov za kalendárny rok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie, alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie podľa § 60 ods. 1 druhej vety považuje za zaplatené.

Podľa § 62 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel osobného vymeriavacieho základu a všeobecného vymeriavacieho základu. Osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na 4 desatinné miesta nahor.

Podľa § 63 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. priemerný osobný mzdový bod na určenie dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch z rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na 4 desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na 4 desatinné miesta nahor.

Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov k hrubým zárobkom je vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie ustanovený osobitným predpisom.

Podľa § 16 ods. 5 zákona č. 274/1994 Z.z. o sociálnej poisťovni vymeriavacím základom na určenie poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie samostatne zárobkovo činných osôb, ak nie je ďalej ustanovené inak, je polovica pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb dosiahnutých v rozhodujúcom období v súvislosti s prevádzkovaním samostatnej zárobkovej činnosti. Pomernou časťou základu sa rozumie časť pripadajúca na jeden kalendárny mesiac prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti v rozhodujúcom období. Takto zistený vymeriavací základ sa použije od 1. júla bežného roka do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

Podľa § 138 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby je polovica pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb dosiahnutých vykonávaním podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti. Pomerná časť základu dane je časť pripadajúca na jeden kalendárny mesiac výkonu podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti. Takto určený vymeriavací základ sa použije od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý mala povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

Podľa § 138 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorej bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu, je v období od 1. júla do 30. septembra kalendárneho roka vymeriavací základ, z ktorého platila poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie do 30. júna kalendárneho roka.

10. Z uvedeného odporkyni vyplynulo, že samostatne zárobkovo činná osoba (ďalej na účely rozsudku tiež „SZČO“) odvádza poistné podľa vymeriavacieho základu určeného na základe daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok.

11. Suma 4.680,34 €, ktorú Okresný súd Nové Zámky doplniacim rozsudkom č. k. 15Cb/55/2011-177 prikázal účastníkovi súdneho konania, aby ju zaplatil navrhovateľovi, môže byť podľa odporkyne na účely určenia vymeriavacieho základu započítaná ako príjem v roku 2012.

Konania začaté na okresných súdoch, ktoré ako navrhovateľ uvádza, do dnešného dňa neboli ukončené, a preto nemajú vplyv na určenie vymeriavacieho základu navrhovateľa.

12. Navrhovateľom namietaná skutočnosť, že náklady, zaplatená DPH a súdne poplatky mu znižujú základ dane a navrhovateľ bol štátom poškodený, je podľa názoru odporcu irelevantná a nemá vplyv na určenie vymeriavacích základov.

B)

13. Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu podľa ust. § 2501 a nasl. O.s.p., oboznámil sa s dávkovým spisom a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, a preto napadnuté rozhodnutie potvrdil.

14. Svoj rozsudok odôvodnil tým, že požiadavka navrhovateľa, aby pre určenie jeho osobných mzdových bodov v namietaných rokoch boli zahrnuté aj tie sumy, ktoré mu jeho obchodní partneri nezaplatili a ktoré si uplatnil podaním žalôb na okresných súdoch v konaniach, ktoré nie sú právoplatne skončené a dlžníci mu ich doposiaľ nezaplatili, nie je právne opodstatnená.

Pokiaľ ide o sumu 4.680,34 €, ktorú je povinný podľa rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Cb/55/2011-159 žalovaný účastník zaplatiť navrhovateľovi, tak táto suma bude započítaná do vymeriavacieho základu ako príjem v roku 2012 a ovplyvní výšku odvodov za nasledujúce obdobie.

15. Ostatné námietky týkajúce sa dĺžky konania na súde a jeho náklady s nimi spojené označil krajský súd ako právneho významu na posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

Nakoľko odporkyňa pri výpočte starobného dôchodku vychádzala z údajov, ktoré sú uvedené v evidenčných listoch, ktoré sa nachádzajú v centrálnej evidencii odporcu, a jej postup bol v súlade so zákonom, krajský súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

III.

Odvolanie navrhovateľa/stanoviská

16. Vo včas podanom odvolaní doručenom na krajský súd dňa 26.07.2013 (č. I. 36) proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľ zdôraznil ignorovanie súdnych dokumentov pri rozhodovaní o jeho obchodných sporoch, pri ktorých mal navrhovateľ utrpieť ujmu na tom základe, že štát mu nevie ústavné právo účastníka na súdnu ochranu zabezpečiť.

Ďalej svoje odvolanie oprel o odvolacie dôvody uvedené v § 205 ods. 2 písm. a), b), c,) d), e), a f) O.s.p.

17. Ďalej upozornil, že v dôsledku konania štátnych orgánov neboli jeho malé obchodné spory meritórne rozhodnuté za 3 až 12 rokov. Je potom len logické, že sporné sumy, keď mu neboli uhradené, sa ani nemohli premietnuť do platieb pre odporcu.

Pritom zdôraznil, že podľa záverečnej štúdie Justičnej akadémie za r. 2010 pod názvom Vymožiteľnosť práva v SR (str. 227) je cit. dĺžka obchodnej sporovej agendy za roky 2000 až 2009 najviac 22,55 mesiaca.

18. Vzhľadom na uvedené a v súlade so zdravým rozumom navrhovateľ požadoval, aby za meritórne nerozhodnuté obchodné spory po lehote viac ako 23 mesiacov boli tieto čiastky započítané do dôchodkových náležitostí.

Následne svoju požiadavku vyčíslil tak, že navrhol upraviť vymeriavací základ

- pre rok 2001 na sumu 13.308,97 €,

- pre rok 2002 na sumu 9.128,63 €,

- pre rok 2007 na sumu 17.040,50 € a
- pre rok 2010 na sumu 31.137,50 €.

19. Tiež navrhovateľ rozobral ekonomickú zvrátenosť rozhodnutia prvostupňového súdu na príklade zaplatenej čiastky 2.647,36 € za súdne poplatky ako sumy 8 383,29 € za DPH (19%), čo podľa jeho prepočtov činí sumu 11 030,65 €, ktorú získal za uvedené obdobie od navrhovateľa štát, hoci uvedený štát si podľa tvrdenia navrhovateľa súčasne voči nemu nesplnil ústavou garantované práva o súdnej ochrane.

20. Z vyjadrenia odporkyne zo dňa 21.08.2013 (č. l. 41) vyplýva, že dôvody uvedené navrhovateľom nepovažuje odporkyňa za opodstatnené.

Ďalej poukázala na to, že navrhovateľ v rokoch 2001, 2002, 2004, 2007, 2010 a 2012 vykonával činnosť, z ktorej bol dôchodkovo poistený ako SZČO. Jeho vymeriavací základ bol odvodený od sumy základu dane z príjmov fyzických osôb dosiahnutých vykonávaním podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti.

21. Čo sa týka konaní začatých na okresných súdoch, tieto nemajú podľa odporkyne vplyv na určenie vymeriavacieho základu navrhovateľa. Tiež objasnila, kedy by tieto konania mohli ovplyvniť sumu dôchodku.

Čo sa týka aplikácie odstránenia tvrdosti zákona, takéto oprávnenie pre sociálne orgány podľa odporkyne zákonodarca do zák. č. 461/2003 Z.z. nevložil.

22. Na uvedenom základe odporkyňa trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a navrhuje, aby odvolací súd vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa v plnom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

#### IV.

Právne názory odvolacieho súdu

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s ods. 2 O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250s ods. 2 záver vety O.s.p.) dospel jednomyseľne (viď § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

24. Najvyšší súd sa stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených odporkyňou. Na druhej strane podstatou odvolania ako aj opravného prostriedku, ktorým sa navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia odporkyne, je právna otázka, či nevyplatené čiastky, ktoré sú predmetom hore uvedených meritórne nerozhodnutých obchodných sporov po lehote viac ako 23 mesiacov, mali byť odporkyňou zohľadnené vo výpočtovom mechanizme pre stanovení výšky starobného dôchodku navrhovateľa.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

25. Ako už bolo vyššie naznačené (najmä body č. 16 až 19), navrhovateľ svoje odvolanie oprel o viacero námietok (konkrétne vymenoval ako odvolacie dôvody ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p.), a

to

- navrhovateľ utrpel ujmu na tom základe, že mu štát nevie zabezpečiť ním uplatnené ústavné právo účastníka na súdnu ochranu,
- v dôsledku konania štátnych orgánov neboli obchodné spory navrhovateľa meritórne rozhodnuté za 3 až 12 rokov, čo má byť v rozpore so závermi záverečnej štúdie Justičnej akadémie za r. 2010 pod názvom Vymožiteľnosť práva v SR (najmä str. 227),
- vzhľadom na uvedené a v súlade so zdravým rozumom navrhovateľ požadoval upraviť svoj vymeriavací základ za dotknuté roky konkrétne uvedenými sumami,
- navrhovateľ analyzoval nelogičnosť DPH (podľa navrhovateľa ekonomickú zvrátenosť) pri rozhodnutí súdov o zaplatení súdnych poplatkov.

26. Najvyšší súd na prvom mieste musí konštatovať, že všetky hore uvedené odvolacie námietky sú navrhovateľom sformulované všeobecne, obsahujú iba jeho tvrdenia (t.j. subjektívne dojmy) bez aplikačnej podpory dotknutých ustanovení zák. 461/2003 Z.z., pričom ich spoločným menovateľom je poukazovanie na škodu, ktorá mala byť údajne spôsobená orgánmi súdnej moci pri uplatňovaní ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu navrhovateľom.

27. Na druhom mieste Najvyšší súd poukazuje na to, že predmetom odvolacieho konania v správnom súdnictve je iba prieskum zákonnosti napadnutého rozsudku prvostupňového, t.j. krajského súdu. Pokiaľ navrhovateľ chcel byť v odvolacom konaní úspešný, mal preukázať na dotknutých ustanoveniach, v čom krajský súd konkrétne pri svojom súdnom prieskume pochybil, a prečo jeho závery o zákonnosti vypočítanej výške starobného dôchodku navrhovateľ spochybňuje.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

28. Ak navrhovateľ chcel riadne využiť na svoju obranu všeobecne sformulované ustanovenie § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p., potom jeho povinnosťou bolo skonkretizovať niektorý zo zrušovacích dôvodov uvedených v citovanom ustanovení pod písm. a) /t.j. mimo súdnu právomoc/ až j) /t.j. schválenie súdneho zmiernu/.

Toto však navrhovateľ, okrem konkretizácie svojich tvrdení o ujme, nepredložil žiadne relevantné argumenty o tom, že by sa prekročil rámec súdnej právomoci, o narušení spôsobilosti byť účastníkom konania v spojení s jeho povinnosťou byť riadne zastúpený, o prekážkach veci rozhodnutej alebo litispendencie, vadách konania ex offio, o odňatí možnosti konať pred súdom, nezákonnom či zaujatom sudcovi, o nesprávnej právnej aplikácii popri prípade bol odvolacím súdom schválený zmier.

29. Čo sa týka ďalších odvolacích dôvodov navrhovateľom načrtnutých prostredníctvom § 205 ods. 2 písm. b) až f) O.s.p., aj v tomto prípade navrhovateľ, okrem konkretizácie svojich tvrdení o ujme, nepredložil žiadne argumenty o tom, že by postup krajského súdu bol zaťažený výskytom inej vady (písm. b/), že by zistený skutkový stav mal byť vadný z iných dôvodov výslovne opísaných pod písm. c) až e), resp. že krajský súd sa mal dopustiť nesprávneho právneho posúdenia veci, najmä s prihliadnutím na povinnosť krajského súdu pri svojom súdnom prieskume riadne aplikovať ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a) až e) O.s.p.

30. Najvyšší súd sa k otázke možnej preskúmateľnosti rozhodnutia odporkyne vo forme nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vydaného v dávkovom sociálnom konaní, t.j. k zabezpečeniu naplnenia ústavného práva na súdnu ochranu, viackrát vyjadroval. Napríklad v rozsudku sp. zn. 1 So 111/2010 Najvyšší súd vyjadril nasledujúce myšlienky:

„Najvyšší súd na tomto mieste zdôrazňuje, že správne súdnictvo najmä vzhľadom na ústavnú garanciu zakotvenú v čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zabezpečuje jej realizáciu súdnou mocou formou súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutí a postupu správnych orgánov pri rozhodovacej činnosti.

Uvedené ústavné právo jednotlivca na súdny prieskum je založené na dominantnom postavení súdnej moci pri posudzovaní správnosti aplikácie a výkladu právnych noriem (ustanovení) na skutočnosti zistené v správnom alebo v inom osobitnom konaní. Citované dominantné postavenie súdnej moci je však použiteľné iba na rozhodnutia správnych orgánov, ktoré spĺňajú základné podmienky preskúmateľnosti argumentov vedúcich správny orgán k právnomu záveru vyslovenom vo výrokovej časti rozhodnutia.

Jedným z dôvodov nepreskúmateľnosti rozhodnutia správneho orgánu súdna judikatúra spája s nedostatkom dôvodov. Aj konštantná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nastolila trvalú požiadavku vysporiadať sa so všetkými relevantnými argumentmi účastníka konania (Garcia Ruiz v. Španielsku, rozsudok z 21.01.1999, sťažnosť č. 30544/96), ktorej dodržiavanie starostlivo preveruje.

Za nedostatok dôvodov, ktoré by inak mali byť riadne objasnené v odôvodnení rozhodnutia správneho orgánu, nie je možné považovať čiastkové nedostatky odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu, ale iba taký nedostatok dôvodov, ktoré majú skutkovo a právne objasniť právne názory vedúce konajúci správny orgán k prijatiu výrokovej časti rozhodnutia, tzn. že existuje stav „absencie“ rozhodovacích dôvodov.

Ide teda o také vady skutkových zistení a na to nadväzujúcej aplikácie príslušnej právnej normy, ktoré sú neodmysliteľným základom pre rozhodnutie samotné.

Podľa výkladu Najvyššieho súdu (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky) potom takto nedostatočne odôvodnené rozhodnutie odporkyne negatívne ovplyvňuje ústavné právo navrhovateľa na súdny prieskum rozhodnutia správneho orgánu v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko sa účastníkovi správneho konania dotknutému v jeho právach alebo právom chránených záujmoch odopiera možnosť efektívne spochybníť takéto rozhodnutie, lebo samotný účastník môže iba odhadovať právne dôvody (čo aj zo samotného odvolania navrhovateľa evidentne vyplýva), na základe ktorých by mal úspešne uplatňovať svoje subjektívne právo na ochranu ústavného práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe v medziach vykonávacie zákona (čl. 39 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky).“

(koniec citácie rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 1 So 111/2010).

31. Na rozdiel od hore uvedených právnych názorov však Najvyšší súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia musí konštatovať súhlasne s krajským súdom, že navrhovateľovi bolo jasne a prehľadne vysvetlené, z akého obdobia, v akej sume a z akých dôvodov boli pri výpočte výšky jeho starobného dôchodku zohľadnené ním dosiahnuté príjmy, a rovnako prostredníctvom rozsudku krajského súdu objasnené, prečo nevyplatené sumy z prebiehajúcich súdnych sporov neboli zahrnuté pre výpočet priemerného mesačného zárobku a ďalej pre určenie výšky starobného dôchodku navrhovateľa.

Tým odporkyňa naplnila legitímne očakávanie navrhovateľa (ako jeden zo štandardov správneho konania v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva). Za danej situácie potom jeho odvolaniu nie je možné vyhovieť.

V.

32. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľom uvádza, že napadnuté rozhodnutie odporkyne má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle zák. č. 461/2003 Z.z.

Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistených v predchádzajúcich konaniach o tom, že za daných podmienok bol navrhovateľovi zákonným spôsobom priznaný starobný dôchodok vo vyššie uvedenej sume.

Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

33. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok/ požiadavky navrhovateľa ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. I So 111/2010, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

34. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 v spojitosti s § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo.

35. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávných vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).